

jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
1. Inleiding	3
2. Jaarrekening	3
3. Kernactiviteiten en beleid	3
4. Doelstelling van de organisatie (missie en visie).....	3
5. Juridische structuur	3
6. Organisatiestructuur	4
7. Verslag toezichhoudend orgaan – Algemeen Bestuur	5
8. Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid.....	6
9. Toekomstige ontwikkelingen	9
10. Resultaten van het onderwijs	11
11. Financieel beleid.....	13
Jaarrekening	20
Overige gegevens	39
(Voorstel) bestemming van het resultaat.....	39
Gebeurtenissen na balansdatum.....	39
Controleverklaring	40
Bijlagen	42
Gegevens van de rechtspersoon	43
Model WNT - Wet Bezoldiging Topfunctionarissen.....	44
Model E – Verantwoording van subsidies	45
Model G – Verantwoording van subsidies.....	46
Exploitatie per school	47

Bestuursverslag

1. Inleiding

In dit jaarverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs in het jaar 2016.

2. Jaarrekening

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2016 van Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs is opgesteld door het Ichthus College te Veenendaal. Deze jaarrekening is gecontroleerd door Van Ree Accountants B.V. te Barneveld.

3. Kernactiviteiten en beleid

Onder het bevoegd gezag van Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs, met bevoegd gezag nummer 70085, vallen de onderstaande scholen:

	<u>Brinnummer</u>
Engelenburgschool	13CY
De Bron	13CY01
Rehobothschool	13IH
Prinses Beatrixschool	13NI
Patrimoniumschool	13RU

4. Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

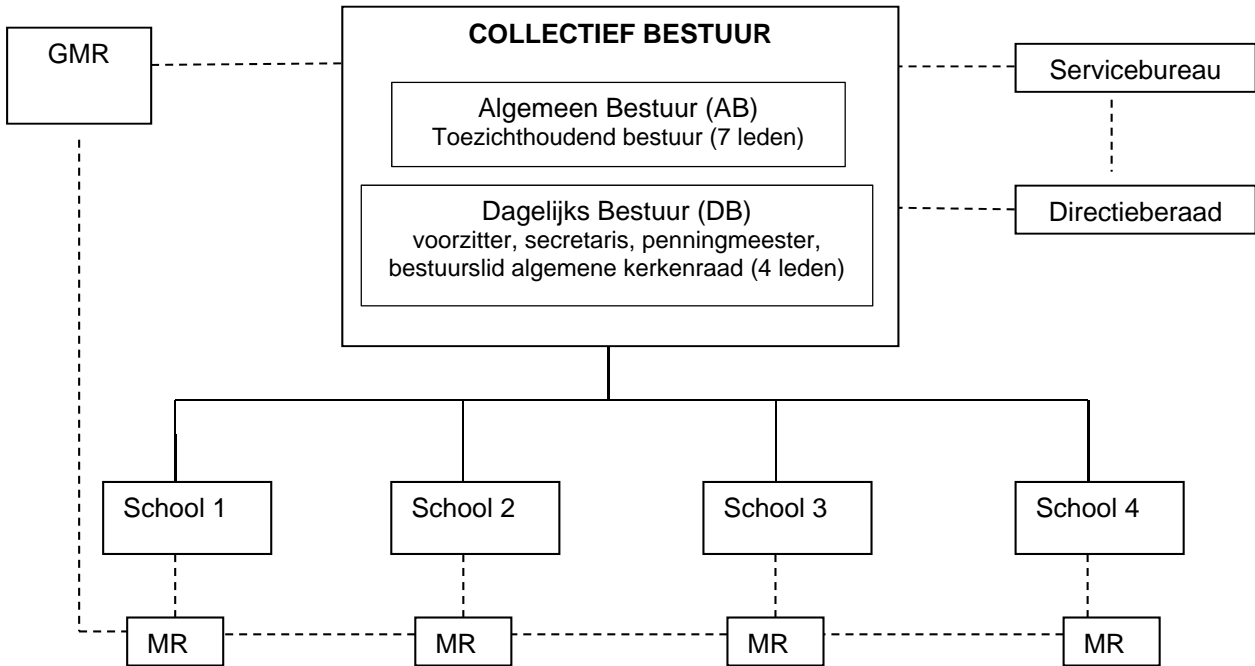
De stichting stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van hervormde scholen voor basisonderwijs op gereformeerde grondslag. De stichting kan deelnemen in c.q. samenwerking zoeken met andere stichtingen of verenigingen van christelijk scholen dan wel samenwerkingsverbanden.

5. Juridische structuur

Het bevoegd gezag vindt gestalte in de vorm van een stichting. De Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs is op 9 februari 1977 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernummer 41177227.

6. Organisatiestructuur

Het collectief bestuur is het bevoegd gezag van de Stichting Hervormde Scholen en opereert als een executief en beleidsbepalend bestuur. De directeuren van de scholen leveren een bijdrage aan de invulling en uitvoering van het door het bestuur geformuleerde beleid. Het bestuur en de directeuren worden hierbij ondersteund door het servicebureau.

Implementatie Code Goed Bestuur

Sedert 1 augustus 2011 heeft het bestuur van SHS de volgende uitvoering gegeven aan deze wet. Besloten is om het collectief bestuur op te delen in een toezichhoudend bestuur en een dagelijks bestuur.

In het kader van de nieuwe bestuursstructuur, waarbij een scheiding tussen bestuurders en toezichhouders binnen het bestuur is aangebracht, betekent dit dat het dagelijks bestuur van de SHS als volgt is samengesteld:

Dhr. M. Roelofse	voorzitter
Dhr. J.G.N. Schreuders	secretaris
Dhr M. Mulder	penningmeester
Mevr. C.W. Schlingmann – van den Hoef	lid

Deze leden van het dagelijks bestuur vormen het bestuur van de SHS. De overige bestuursleden zijn lid van het collectief bestuur, doch vervullen geen bestuurstaken. Zij bekleden de functie van toezichhouder.

Bezoldiging van bestuurders

De leden van het dagelijks bestuur van de Stichting Hervormde Scholen ontvangen een vergoeding voor hun bestuursactiviteiten in de vorm van een vrijwilligersvergoeding. Het bedrag dat per cursusjaar uitbetaald wordt, is € 735,- per persoon.

Het betreft de volgende bestuursleden:

De heer M. Roelofse

De heer M. Mulder

De heer J.G.N. Schreuders

Mevr. C.W. Schlingmann – van den Hoef

7. Verslag toezichthoudend orgaan – Algemeen Bestuur

Vanuit de rol van toezichthoudend orgaan heeft het Centraal Bestuur (CB) in 2016 toezicht gehouden op het functioneren van het Dagelijks Bestuur (DB) van de SHS.

De gebieden waarop toezicht wordt gehouden vallen in drie delen uiteen:

1. Identiteit
2. Financiën
3. Algemeen bestuur

De vergaderingen die we als Collectief Bestuur (CB) hebben gehouden op 7 maart, 13 juni, en 12 september en 12 december bestreken ook deze aandachtsgebieden. In het geheel van onze vergaderingen proberen we identiteit steeds een rode draad te laten zijn, daarin ligt immers ons bestaansrecht als hervormde scholen van Veenendaal. We willen aansluiten bij de verschillende hervormde kerken om zo de aloude drieslag kerk, gezin en school steeds op te laten lichten.

Als het gaat om identiteit hebben we bijvoorbeeld afgelopen jaar over ons toelatingsbeleid gesproken, met het oog op afnemende leerlingaantallen. Hoe borgen we identiteit als we dat eventueel aan zouden passen? Ook als het ging om de wijziging van naam van 'stichting SHS' naar 'onderwijsgroep Gave' was identiteit een belangrijk ijkpunt.

Op vergaderingen hebben we stevast ook de financiële cijfers besproken. Daarin is gekeken naar de rechtmatige en doelmatige aanwending van de middelen die ons ter beschikking staan. Ook is het CB geïnformeerd over de rechtmatigheid van de verwerving van de middelen.

Door middel van verslagen van de DB vergaderingen en daarop gegeven toelichting tijdens de verschillende vergaderingen heeft het CB zich steeds laten informeren in 2016 over de algemene bestuurszaken. We zijn dankbaar dat we op deze manier ook in 2016 onderwijs mochten geven aan al 'onze' leerlingen, waarin geloof, aandacht, vertrouwen en enthousiasme de basis vormden.

Veenendaal, januari 2017
Namens het Centraal Bestuur,

A.C.P. Thoutenhoofd
Voorzitter

8. Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid

Algemeen

Bestuur en management zijn verantwoordelijk voor de wijze waarop het totale budget uitgegeven wordt en voor de bijbehorende financiële risico's. Vanaf schooljaar 2016-2017 treedt de Stichting Hervormde Scholen naar buiten als Schoolgroep GAVE. De juridische naam is overigens ongewijzigd gebleven. De naam waarmee naar buiten wordt getreden is onderdeel van het plan tot herpositionering van de scholen. In verband daarmee zijn er in 2016 de nodige kosten gemaakt.

Personeel

Jaarlijks wordt in april / mei het formatieplan vastgesteld voor het komende schooljaar. In dit plan worden ook de te verwachten personele lasten opgenomen. De personele lasten moeten passen binnen het kader van de begroting van het lopende kalenderjaar.

Beleidsstandpunten SHS in kader van lumpsumfinanciering:

Binnen het SHS zijn de volgende afspraken gemaakt in verband met de toekenning van formatie:

- als datum voor de personele bekostiging van de scholen wordt 1 oktober van het jaar voorafgaand aan huidig schooljaar aangehouden.
- De inkomsten vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV) worden toegevoegd aan het formatiebudget.
- de toegekende formatie vanuit het ministerie van OC&W is inclusief de gewichtenregeling.

Het formatiebeleid en het daarvan afgeleide formatieplan wordt onderbouwd door prognoses. Beleidsbeslissingen ten aanzien van aard en omvang van functies zullen worden gezien in het meerjarenperspectief van de te verwachten inkomsten van alle scholen onder de stichting. Een prognose van het aantal leerlingen op bestuursniveau en de daaraan gekoppelde inkomsten wordt in dit plan vermeld.

Beleid inzake uitkeringen bij ontslag

De SHS hecht veel waarde aan goed personeelsbeleid. De stichting zet zich in om ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen, en problemen met werknemers in onderling overleg op te lossen. In geval van ontslag worden, behoudens de wettelijk verplichte transitievergoeding, geen afzonderlijke ontslaguitkeringen toegekend. In het verslagjaar is de transitievergoeding van één medewerker verantwoord.

Beleid rondom afhandeling van klachten

Binnen het bestuur van SHS en de daaronder vallende scholen bestaat een klachtenprocedure. In de schoolgids van elke school staat hoe een klacht kan worden ingediend. Ook op de website van elke school staat de schoolgids met daarin opgenomen de klachtenprocedure. Op elke school is een vertrouwenspersoon, maar ook is er SHS-breed een vertrouwenspersoon van buiten SHS. Vervolgens is er ook een klachtencommissie voor het protestants onderwijs in Veenendaal.

Verantwoording naar belanghebbenden

Er zijn twee categorieën belanghebbenden, interne en externe. Hieronder wordt verder aangegeven op welke wijze de communicatie plaatsvindt en op welke manier de verantwoording wordt gegeven. Bij verticale verantwoording is er sprake van een formele verplichting die voortkomt uit een

“hiërarchische relatie”. Bij horizontale verantwoording is er sprake van een zekere vrijwilligheid of een zelf opgelegde verplichting.

Interne belanghebbenden

Onder interne belanghebbenden worden verstaan de personen of partijen binnen de organisatie die intern belanghebbend zijn bij datgene wat Stichting Hervormde Scholen doet. De interne belanghebbenden zijn:

- Personeel interne horizontale verantwoording
- Leerlingen interne horizontale verantwoording
- Medezeggenschapsraad (personeel) interne horizontale verantwoording
- GMR (personeel) interne horizontale verantwoording
- Bestuur interne verticale verantwoording

Met de interne belanghebbenden communiceert SHS hoofdzakelijk door middel van nieuwsbrieven en bijeenkomsten, memo's, school(jaar)plannen en schoolgidsen. Tevens wordt men op de hoogte gehouden d.m.v. de websites van de scholen, nieuwsbrieven en mailtjes vanuit het programma Parnassys. De verantwoording richting organen zoals de (G)MR en het bestuur vindt hoofdzakelijk plaats door middel van documenten en vergaderingen.

Externe belanghebbenden

Externe belanghebbenden zijn personen of partijen buiten de organisatie die direct of indirect belanghebbend zijn bij de

activiteiten van de instelling of die anderzijds belang hebben bij de prestaties die SHS levert. De belangrijkste externe belanghebbenden zijn:

- Ouders van leerlingen externe horizontale verantwoording
- Medezeggenschapsraad (ouders) externe horizontale verantwoording
- GMR (ouders) externe horizontale verantwoording
- Samenwerkingspartners externe horizontale verantwoording
- Ministerie van OCW externe verticale verantwoording
- DUO externe verticale verantwoording
- Gemeente Veenendaal externe verticale verantwoording

De communicatie van SHS met en de verantwoording naar externe belanghebbenden gebeurt voornamelijk aan de hand van officiële documenten zoals jaarverslagen, jaarplannen en nieuwsbrieven. De manier van communiceren varieert van de websites van de scholen tot aan schoolgidsen en begrotingen, het jaarverslag en publicaties. Tevens vindt de verantwoording naar organen zoals de (G)MR plaats door middel van vergaderingen en documenten.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is een belangrijk onderdeel in het gezamenlijke onderwijsbeleid. Alle scholen hanteren Kwaliteitsinstrumenten. Jaarlijks worden deze instrumenten binnen de eigen school met de medezeggenschapsraad besproken en geëvalueerd. Op iedere school zijn de volgende kwaliteitsinstrumenten:

1. Strategisch Beleidsplan SHS
2. Schoolplan 2015-2019.
3. Schooljaarplan (jaarlijks), waarin de plannen voor het komende schooljaar zijn uitgewerkt.
4. Jaarverslag opbrengsten met daarin de ontwikkelingen op de scholen.
5. Integraal

Daarnaast worden in een cyclus van 4 jaar tevredenheidspeilingen gehouden onder de ouders, leerlingen en leerkrachten. Deze peilingen vormen mede een uitgangspunt voor het nieuwe schoolplan. De leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 vullen ook jaarlijks de leerlingtevredenheidspeiling van scholen op de kaart in.

In 2016 is gewerkt aan de profilering van de SHS-scholen en is er voor gekozen om voortaan verder te gaan als Onderwijsgroep GAVE. De letters van GAVE geven de kernwaarden aan: Geloof, Aandacht, Vertrouwen en Enthousiasme. Er zijn studiedagen gehouden om dit met elkaar scherp te krijgen. O.a. worden de websites gestroomlijnd en opnieuw vorm gegeven. Daarnaast is de communicatie met ouders een belangrijk punt. Per school werkt men aan de verdere uitwerking. Voor het komende schooljaar kiest elke school eigen speerpunten om de kwaliteit te verbeteren.

Internationalisering

De scholen werken niet aan internationalisering en er worden ook geen stappen ondernomen om dit op te gaan zetten.

Financieel

Vanaf 1 augustus 2006 is de SHS bekostigd volgens de lumpsumsystematiek. In de periode voorafgaand aan de invoering zijn de berekeningsmodellen en managementrapportages geëvalueerd en waar nodig aangepast aan de nieuwe systematiek. Er zijn meerjarenbegrotingen opgesteld voor de vervanging van meubilair, onderwijsleerpakket en ICT en de meerjarenonderhouds-begroting is geactualiseerd zodat er inzicht is in de te verwachten uitgaven op langere termijn.

Huisvesting

Twee scholen binnen de SHS hebben te maken met dislocaties. De exploitatie van deze scholen vergt extra aandacht, maar ook financiële middelen aangezien de vaste lasten per locatie optreden. Het betreft de volgende scholen:

- Patrimoniumschool (Patrimoniumlaan en Dr. W. Dreeshof);
- De Bron is vanaf 1 augustus 2014 gehuisvest in Het Ontmoetingshuis in Veenendaal-oost. Deze school is een dislocatie van de Engelenburgschool.

Vanaf 2015 komt het buitenonderhoud van de gebouwen voor rekening van de stichting. In verband daarmee zijn in 2015 extra gelden ontvangen. Deze bedragen zijn toegevoegd aan de voorziening voor groot onderhoud, als gevolg waarvan deze voorziening aan het eind van het boekjaar substantieel groter is dan voorheen.

Prestatiebox

In het boekjaar zijn gelden ontvangen in het kader van de prestatiebox-regeling. Voor de SHS als geheel geldt dat de plusklas dit jaar voor de tweede keer draait. (vorig schooljaar in periode februari – mei; dit schooljaar in periode januari – mei)

De prestatiebox-gelden zijn als volgt aangewend:

School	Bedrag	Bestemming
Engelenburgschool	€ 12.974	Het bedrag is besteed aan verbetertraject voor begrijpend lezen in combinatie met handelingsgericht werken en kindgesprekken. Verschillende studiedagen zijn er geweest en ook klassenbezoeken door begeleiders
Rehobothschool	€ 52.456	Taal / lezen: aanschaf boeken, begeleiding van het leesverbetertraject en begeleiding van de nieuwe taalmethode.

		Rekenen: Scholing groepshandelingsplannen voor rekenen, begeleiding bij implementatie nieuwe methode en aanschaf extra materialen rekenondersteuning.
Prinses Beatrixschool	€ 15.090	Gelden zijn aangewend voor scholing in verband met Opbrengstgericht Werken. Met name gaat het hierbij om het maken van groepsplannen. Nu zijn er in alle groepen plannen voor lezen, rekenen en spelling. Daarnaast is d.m.v. scholing ingezet op sociaal emotionele ontwikkeling waarbij het goed inzetten, implementeren van Zien een belangrijk rol speelt.
Patrimoniumschool	€ 34.629	Lezen: er is een leesverbetertraject voor groep 3 opgestart. De begeleiding (Centraal Nederland) bestaat uit bijeenkomsten, klassenbezoeken, nabespreking, enz. Er is een nieuwe aanvankelijk leesmethode aangeschaft. Rekenen: er is nieuw rekenmateriaal aangeschaft voor kleutergroepen (digitale programma's). Groepsplannen verder uitgebouwd. Spelling: groepsplannen bij spelling verder uitgewerkt. Begeleiding daarbij van externe partij (CN) met o.a. bijeenkomsten, klassenbezoeken en nabesprekingen. Begrijpend Lezen: er is een nieuwe methode aangeschaft, die ook geïmplementeerd is.
De Bron		De prestatiebox subsidie voor De Bron is opgenomen in het bedrag van de Engelenburgschool omdat De Bron geen eigen Brinnummer heeft. Het aandeel van De Bron is circa € 5.500. Het bedrag is gebruikt om verder te scholen in de vreedzame school en scholing in handelingsgericht werken en het voeren van kindgesprekken.
Totaal	€ 115.150	

9. Toekomstige ontwikkelingen

Nieuwe scholen en huisvesting

Door de economische situatie waren de plannen voor de nieuwbouwwijk Veenendaal-Oost gestagneerd en treedt er een aanzienlijke vertraging op bij de realisatie van voorzieningen in deze wijk. Het bijgestelde tijdspad ziet er nu als volgt uit:

De gemeente Veenendaal heeft in de nieuwe levensloopbestendige woonwijk "Veenendaal-Oost" een grote multifunctionele accommodatie (=MFA) gebouwd met ruimten ten behoeve van: kinderopvang, peuterspeelzaal, onderwijs, sport en welzijn. Deze MFA heet het Ontmoetingshuis en is in augustus 2014 in gebruik genomen.

De stichtingsnorm voor een zelfstandige basisschool in de gemeente Veenendaal ligt op een aantal van 320 leerlingen. De SHS komt niet in aanmerking voor de stichting van een school met een zelfstandig bekostigingsnummer (brinnummer). De gemeente is voornemens om ook andere denominaties de gelegenheid te geven om onderwijs aan te bieden in de wijk Veenendaal-Oost door het openen van dislocaties van bestaande scholen. De SHS heeft aangegeven graag in Veenendaal-Oost aanwezig te willen zijn. "De Bron" is 1-9-2013 gestart in een noodvoorziening en vanaf 1-8-2014 is "De Bron" tijdelijk gehuisvest in "Het Ontmoetingshuis". Op 17 dec. 2015 heeft de gemeenteraad besloten dat "de Bron" definitief in het Ontmoetingshuis blijft. Dit betekent dat in 2016 een grote uitbreiding van het Ontmoetingshuis is gerealiseerd, waardoor vanaf ongeveer april 2017 "de Bron" blijvend in het Ontmoetingshuis is.

Op de teldatum van 1 okt. 2016 zaten op de SHS-scholen 1120 leerlingen. Dit zijn 8 leerlingen te weinig om via de toepassing van de gemiddelde schoolgrootte de Pr. Beatrixschool en de Engelenburgschool / De Bron als zelfstandige locaties in stand te houden. Daarom is op 23 januari 2017 besloten om per 1-8-17 de Rehobothschool te fuseren met de Engelenburgschool/de Bron. Dit is een administratieve fusie, want de scholen blijven fysiek op dezelfde locatie. Volgens de prognoses komt het leerlingenaantal de komende jaren boven de 1128 leerlingen. Als in een bepaald jaar de Engelenburgschool/de Bron meer dan 320 leerlingen heeft kan de Rehobothschool weer een zelfstandige locatie worden als de prognoses dit ondersteunen.

Prognose leerlingaantallen GAVE Scholen 2015-2020

Onderstaande tabel toont het aantal leerlingen van de afgelopen jaren. Vanaf teldatum 1 oktober 2017 zijn de cijfers vermeld uit de prognose van de Gemeente Veenendaal (2015). Op basis van het overzicht kan voorzichtig worden geconcludeerd dat de prognose van de gemeente aan de hoge kant lijkt. Ter vergelijking is ook een eigen prognose opgesteld (prognose in rood weergegeven).

Prognose gemeente Veenendaal (Werkelijk) (Werkelijk)

stand per 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019	2020
De Bron	61	94	91	115	148	163
Rehoboth	518	519	502	497	492	487
Patrimonium	328	308	348	342	336	335
Engelenburg	83	87	75	73	72	71
Beatrix	139	112	149	148	147	146
Totaal	1129	1120	1165	1175	1195	1202

Eigen prognose

stand per 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019	2020
De Bron	61	94	130	160	190	220
Rehoboth	518	519	510	498	502	499
Patrimonium	328	308	305	294	281	271
Engelenburg	83	87	87	87	86	85
Beatrix	139	112	105	109	106	105
Totaal	1129	1120	1137	1148	1165	1180

Taakdifferentiatie en functiemix.

Het functiebouwwerk van de SHS is onder de loep genomen, waarbij een overweging gemaakt is of bepaalde specialismen/taken, die nu door groepsleraren uitgevoerd worden, als specifieke functies opgenomen zullen worden. Besloten is om inzichtelijk te maken en vast te leggen welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen de functie groepsleraar voorkomen en dit binnen het personeelsbeleid vorm te geven door middel van taak- en beloningsdifferentiatie.

Vanaf augustus 2010 is de invoering van de functiemix opgepakt. Binnen de functie van leraar bestaat de mogelijkheid om werknemers met specialismen en/of specifieke verantwoordelijkheden, die tevens voor 50% een lesgevende taak vervullen, te benoemen in de leraarschaal LB of LC. Vanuit het ministerie van O,C en W zijn percentages op school- en bestuursniveau aangegeven voor deze functies.

Verdergaande onderwijskundige ontwikkelingen

Op alle scholen van de stichting SHS wordt gewerkt aan verdere verbetering van het onderwijskundig concept. Prioriteiten worden gesteld aan de hand van de uitkomsten van interne evaluaties, rapportages van de onderwijsinspectie en/of de uitkomsten van tevredenheidpeilingen onder ouders/verzorgers, leerlingen en werknemers. In het Schoolplan van de school staat vermeld welke concrete ontwikkelingen er zijn op het gebied van de onderwijsinhoud.

Een aandachtsgebied voor alle scholen van de SHS is het realiseren van "passend onderwijs" voor kinderen met een speciale zorgbehoefte. Bij de scholen kan daarbij gebruik gemaakt worden de reeds opgedane ervaringen met kinderen met een leerling gebonden financiering (LGF of rugzak). De SHS neemt deel aan het samenwerkingsverband Rijn en Gelderse Vallei

10. Resultaten van het onderwijs

Tijdens de onderwijsloopbaan van kinderen in het Primair Onderwijs worden regelmatig toetsen afgenomen om de ontwikkeling van kinderen te volgen. Dit kan op velerlei manieren gebeuren. Van observaties door leraren om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te volgen, maar ook de ontwikkeling op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en lezen wordt in kaart gebracht.

Scholen verzamelen de resultaten van ieder kind in een Leerling- en Onderwijs Volgstelsel (=LOVS), een digitaal kinddossier.

De onderwijsinspectie toetst de leeropbrengsten van groepen in de school en heeft daar normen voor bepaald. Ieder school moet haar leeropbrengsten jaarlijks aanleveren bij de onderwijsinspectie. Een belangrijk criterium voor de onderwijsinspectie is het resultaat dat de school boekt bij de afname van de Eindtoets Basisonderwijs van kinderen uit groep 8 (afname in de maand februari van een cursusjaar). De behaalde individuele score van de Eindtoets Basisonderwijs van het Centraal instituut voor toetsontwikkeling (=Cito) wordt meegewogen bij het bepalen van het niveau van Voortgezet Onderwijs voor ieder kind.

De uiteindelijke keuze van het schoolniveau voor het vervolgonderwijs wordt gebaseerd op:

- de persoonlijke ontwikkeling en behaalde resultaten van het kind in het Primair Onderwijs;
- de wens van ouders/verzorgers;
- het resultaat van een onafhankelijke, door de onderwijsinspectie erkende, toets in groep 8 van het Primair Onderwijs.

Bovenstaande 3 elementen wegen mee bij de keuze voor Voortgezet Onderwijs.

In onderstaande tabellen ziet u de resultaten (standaardscores) van de Eindtoets Basisonderwijs van de SHS-scholen over de afgelopen 6 jaar.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pr. Beatrixschool	536,0	531,9	532,1	535,6	535,7	532,6
Engelenburgschool	535,1	535,4	531,7	529,9	536,3	530,3
Patrimoniumschool	536,7	536,4	534,0	535,0	534,3	535,8
Rehobothschool	536,4	533,7	535,5	535,0	537,2	82,1 (IEP)

Uitstroom van leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs

In onderstaande tabel wordt weergegeven op welk niveau kinderen van groep 8 het onderwijs vervolgden in het Voortgezet Onderwijs in augustus 2016

Naam SHS-school:	Patrimonium school	Engelenburg school	Pr. Beatrix school	Rehoboth school	SHS TOTAAL
VWO/HAVO	19	1	3	27	50
HAVO	5	2	4	15	26
VMBO, theoretische/gemengde leerweg	16	6	7	20	49
VMBO kader-/beroepsgerichte leerweg	4	2	8	15	29
Leerweg Ondersteunend Onderwijs	0	0	0	0	0
Praktijkonderwijs	0	0	0	1	1
Anders SVO	0	0	0	0	0
Aantal leerlingen	44	11	22	78	155

In onderstaande tabel wordt weergegeven naar welke school van Voortgezet Onderwijs kinderen van groep 8 doorstroomden in de jaren 2012 – 2016.

Totaal SHS	2012		2013		2014		2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Christelijk Lyceum	29	19,6	31	20	34	20	46	28	38	25
Christelijke Scholengemeenschap	51	34,5	31	20	31	19	19	12	26	17
Ichthus College	61	41,2	70	46	81	49	79	49	63	42
Rembrandt College	3	2	12	8	11	7	4	2	9	6
V.O. buiten Veenendaal	4	2,7	9	6	9	5	14	9	15	10
Totaal	148	100	153	100	166	100	162	100	151	100

11. Financieel beleid

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2016. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een rechtspersoon.

ACTIVA	Stg Hervormde Scholen Veenendaal / Schoolgroep GAVE				PASSIVA
	31-12-2016	31-12-2015			
Materiële vaste activa	1.067.997	1.128.657	Eigen Vermogen	1.578.899	1.476.528
Financiële vaste activa	43.366	43.366	Voorzieningen	442.012	409.704
Vorderingen	369.744	412.590	Kortlopende schulden	578.601	534.590
Liquide middelen	1.118.405	836.209			
	2.599.512	2.420.822		2.599.512	2.420.822

(onderstaande bedragen zijn afgerond op duizendtallen)

De post materiële vaste activa is afgenomen met afgerond € 60.000. Dit betreft het saldo van enerzijds € 125.000 aan investeringen en anderzijds € 185.000 aan afschrijvingen. Van de investeringen heeft € 26.000 betrekking op leermiddelen, € 86.000 op ICT apparatuur en digiborden, € 13.000 betreft investeringen in inventaris en apparatuur.

De financiële vaste activa betreffen de obligaties en de deelneming in SHS Facilitair BV. Deze deelneming wordt gewaardeerd op de historische uitgaafprijs ad € 18.000. Ten aanzien van de obligaties heeft geen wijziging plaatsgevonden. Deze obligaties zullen uiterlijk in 2018 worden afgelost.

De post liquide middelen is relatief fors toegenomen. Deze toename wordt verder geanalyseerd in het kasstroomoverzicht. De investeringsactiviteiten waren in 2016 relatief laag.

De toename van het eigen vermogen is gelijk aan het resultaat van het boekjaar.

De post "voorzieningen" is per saldo toegenomen met € 32.000. De onderhoudsvoorziening is toegenomen met circa € 22.000. Er waren zijn het verslagjaar relatief weinig (groot) onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De voorziening voor jubileumverplichtingen is met € 10.000 gestegen.

Analyse resultaat

Onderstaand een beknopte analyse van de exploitatie 2016 ten opzichte van de begroting

Het exploitatiesaldo over 2016 bedraagt € 124.956. Begroot was een saldo van +/- € 11.541; een positieve afwijking derhalve van € 113.055. Dit bedrag kan als volgt verder worden uitgesplitst:

Hoofdrubriek	Realisatie 2016	Begroting 2016	meer/ minder inkomsten	meer / minder kosten	per saldo
3.1 Rijksbijdrage OC&W	5.712.951	5.433.967	278.984		
3.2 Overige overheidsbijdragen	10.302	-	10.302		
3.5 Overige Baten	271.913	209.133	62.780		
Totaal Baten	5.995.166	5.643.100			352.066
4.1 Personele Lasten	4.833.867	4.647.372		186.495	
4.2 Afschrijvingen	185.894	186.322		-428	
4.3 Huisvestingslasten	381.659	340.420		41.239	
4.4 Overige materiële lasten	394.415	377.075		17.340	
4.5 Leermiddelen	98.565	85.370		13.195	
Totaal Lasten	5.894.400	5.636.559			-257.841
5.1 Saldo financiële baten	1.605	5.000			
5.2 Saldo financiële lasten					
Totaal Financiële baten en lasten	1.605	5.000			-3.395
Saldo exploitatie	102.371	11.541			90.830

Het resultaat over 2016 wijkt in positieve zin aanmerkelijk af van de begroting. De belangrijkste meevaller betreft de liquidatie-uitkering van het (oude) samenwerkingsverband ad € 111.341. Andere meevallers in de bekostiging betreffen extra componenten als lerarenbeurs, groeibekostiging en detachering. Deze extra baten vallen in het algemeen weg tegen vergelijkbare extra (loon) kosten. In 2016 zijn substantiële bedragen betaald voor de herprofilering van de school. De kosten betreffen het ontwerp een nieuwe huisstijl / logo / website, alsmede de implementatie daarvan.

Kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij de kengetallen. De vermelde kengetallen zijn als volgt gedefinieerd:

Kengetal	Omschrijving	Signaleringswaarde
Solvabiliteit	Geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen (inclusief voorzieningen) en het totale vermogen.	Commissie Don: ondergrens 20%; bovengrens n.v.t.
Liquiditeit	Geeft aan in hoeverre de instelling in staat is om op korte termijn aan de schulden te voldoen. (Vlottende middelen / vlottende schulden)	Commissie Don: ondergrens 0,5; bovengrens 1,5
Rentabiliteit	Drukt het exploitatieresultaat uit in een percentage van de totale baten.	Commissie Don: ondergrens 0%; bovengrens 5%
Kapitalisatiefactor	Is een indicatie van de mate van rijkdom van de instelling. Een te hoge kapitalisatiefactor kan duiden op het minder efficiënt inzetten van kapitaal. (Actiefzijde van de balans minus gebouwen en terreinen) gedeeld door totaal baten.	Commissie Don: bovengrens voor kleine instellingen: 60%
Weerstandsvermogen	Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa als percentage van de rijksbijdrage OCW; dit weerstandpercentage is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene risico's.	Geen richtlijn beschikbaar

De ontwikkeling van de kengetallen is als volgt:

Ontwikkeling kengetallen					
kengetal	signaleringswaarde	2013	2014	2015	2016
Solvabiliteit (EV/TV)	ondergrens 20%; bovengrens nvt	69,4%	65,9%	61,0%	60,7%
Liquiditeit	ondergrens 0,5; bovengrens 1,5	2,37	1,90	2,34	2,57
Rentabiliteit	ondergrens 0%; bovengrens 5%	10,3%	-4,0%	-0,5%	1,7%
Kapitalisatiefactor	bovengrens: 60%	37,9%	39,6%	39,0%	41,2%
Weerstandvermogen	geen richtlijn beschikbaar	27,8%	27,8%	25,2%	26,3%

Investerings en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. Het beleid is dat als in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt, er een spreiding in de aanschaf van nieuwe investeringen wordt aangebracht. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief. Een meerjarenbeleid op exploitatie en investeringen is aanwezig.

Continuïteitsparagraaf

Voor de continuïteit van de organisatie is het van belang om inzicht te hebben in de ontwikkeling van het aantal leerlingen (immers bepalend voor de ontwikkeling van de inkomsten) en de personeelsformatie (bepalend voor het grootste deel van de kosten).

De volgende gegevens zijn als uitgangspunt genomen:

Ontwikkeling aantal leerlingen:

jaar	aantal leerlingen (1 okt), vanaf 2014 obv
2014	1.144
2015	1.129
2016	1.120
2017	1.137
2018	1.148
2019	1.165
2020	1.180

Ontwikkeling personeelsformatie

Functie	Formatieplan 2015-2016 tbv begr.'16	Formatieplan 2016-2017 tbv begr. 2017	Formatieplan 2017-2018	Formatieplan 2018-2019	Formatieplan 2019-2020
DIR	4,0862	4,0862	4,0862	4,0862	4,0862
OOP	2,0365	2,0576	2,0576	2,0576	2,0576
OP	65,5189	67,2099	67,2099	67,2099	67,2099
Eindtotaal	71,6416	73,3537	73,3537	73,3537	73,3537

De trend van het aantal leerlingen in het Primair Onderwijs is in het algemeen dalend. De SHS verwacht met de vestiging in de nieuwbouwwijk Dragonder – Oost het leerlingaantal te kunnen stabiliseren, dan wel te kunnen groeien. Niettemin de verwachting van de groei van het aantal leerlingen, is het aantal leerlingen per 1 oktober 2016 zodanig dat één van de vier Brin-nummers zal komen te vervallen. Om welk nummer het gaat, is nog in onderzoek.

Op basis van de meerjarenbegroting, het meerjarig onderhoudsplan en het meerjarig investeringsplan is een extrapolatie gemaakt van de toekomstige balansposities. Tevens zijn de financiële kengetallen op basis hiervan doorgerekend.

Bij het opstellen van de toekomstige balansen is aangenomen dat het niveau van de vorderingen en schulden per balansdatum constant is. Ook wordt aangenomen dat de effectenportefeuille op het bestaande niveau gehandhaafd blijft.

De liquiditeitspositie is feitelijk het sluitstuk van de prognoses. Te constateren valt dat de liquiditeitspositie op basis van deze cijfers relatief fors zal dalen. Dit wordt veroorzaakt door de geprognosticeerde tekorten in de komende jaren. Het tekort in liquiditeit blijft nog enigszins beperkt doordat het niveau van de investeringen en het groot onderhoud achterblijft bij respectievelijk de afschrijvingen en de toevoeging aan de onderhoudsvoorziening.

De SHS doet in belangrijke mate een beroep op haar steunstichting, de SBHO. Deze steunstichting heeft als doel het bevorderen van hervormd onderwijs in Veenendaal. De ondersteuning voor de nevenvestiging in Veenendaal – Oost (De Bron) kan de komende jaren geleidelijk worden afgebouwd. Daar staat tegenover dat door een éénmalig te laag leerling aantal het vierde brinnummer niet kan worden gehandhaafd. Er is daardoor een fusie noodzakelijk. De extra kosten (minder opbrengsten) die dit te gevolg heeft, worden deels gecompenseerd door compensatieregeling van het ministerie. Voor het resterende nadeel zal vooralsnog ook een beroep worden gedaan op de SBHO.

In onderstaande meerjarenbegroting zijn deze bijdrages opgenomen: het nadeel van het vervallen van het vierde brinnummer wordt tot en met 2019 geheel gecompenseerd, evenals het negatieve exploitatieresultaat van de De Bron. Niettemin zijn de saldi na 2017 negatief, en is er zeker aanleiding om de bestaande situatie kritisch te beoordelen.

Meerjarenbegroting

Aantal leerlingen per 1 oktober		2015	2016	2017	2018
		1129	1120	1137	1148
Staat van baten en lasten					
		Realisatie 2016	Begroting 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
Hoofdrubriek	Subrubriek				
Baten	3.1 Rijksbijdrage OC&W	-5.712.951	-5.539.006	-5.495.080	-5.552.552
	Effect verlies 4e brinnummer		32.198	77.275	77.275
	Compensatie fusieregeling (6 jr)		-15.041	-36.098	-36.098
	Compensatie steunstichting SBHO		-17.157	-41.177	-41.177
	Bijdrage SBHO - De Bron		-282.500	-171.115	-50.194
	3.2 Overige overheidsbijdragen	-10.302	0	0	0
	3.5 Overige Baten	-271.913	-12.100	0	0
Totaal Baten		-5.995.166	-5.833.606	-5.666.195	-5.602.746
Lasten	4.1 Personele Lasten	4.833.867	4.796.849	4.744.718	4.797.570
	4.2 Afschrijvingen	185.894	213.462	231.272	235.216
	4.3 Huisvestingslasten	381.659	364.496	364.496	364.496
	4.4 Overige materiële lasten	394.415	359.840	347.840	347.840
	4.5 Leermiddelen	98.565	93.500	93.500	93.500
Totaal Lasten		5.894.400	5.828.147	5.781.826	5.838.622
Financiële baten en lasten	5.1 Saldo financiële baten	-1.605	0	0	0
	5.2 Saldo financiële lasten				
Totaal Financiële baten en lasten		-1.605	0	0	0
Eindtotaal		-102.371	-5.459	115.631	235.876
Balans					
		2016	2017	2018	2019
VASTE ACTIVA	Materiële vaste activa	1.067.997	1.093.435	1.159.413	1.046.297
	Financiële vaste activa	43.366	43.366	18.000	18.000
VLOTENDE ACTIVA	Vorderingen	369.744	370.000	370.000	370.000
	Liquide middelen	1.118.405	940.451	794.380	714.124
TOTAAL ACTIVA		2.599.512	2.447.252	2.341.793	2.148.421
EIGEN VERMOGEN	Vermogen einde boekjaar	1.578.899	1.584.358	1.468.727	1.232.851
VOORZIENINGEN	Jubileumvoorziening	86.954	66.500	66.500	66.500
	Voorziening groot onderhoud	355.058	246.394	256.566	299.070
KORTLOPENDE SCHULDEN	Kortlopende schulden	578.601	550.000	550.000	550.000
TOTAAL PASSIVA		2.599.512	2.447.252	2.341.793	2.148.421
Meerjarig investeringsplan (MIP)					
		2016	2017	2018	2019
Investerings in	inv.app.meub.	12.842	19.000	124.200	12.000
	OLP	26.652	137.100	41.200	61.950
	ICT	85.740	70.800	78.100	18.150
	digiborden	0	12.000	53.750	30.000
TOTAAL INVESTERINGEN		125.234	238.900	297.250	122.100
Meerjarig onderhoudsplan (MOP)					
		2016	2017	2018	2018
Mutatie voorziening	onderhoud alle rubrieken	-35.293	-158.664	-39.828	-7.496
	dotatie onderhoudsvoorziening	56.749	50.000	50.000	50.000
TOTAAL ONDERHOUD		21.456	-108.664	10.172	42.504
Ontwikkeling kengetallen					
kengetal	signaleringswaarde	2016	2017	2018	2019
Solvabiliteit (EV/TV)	ondergrens 20%; bovengrens nvt	60,7%	64,7%	62,7%	57,4%
Liquiditeit	ondergrens 0,5; bovengrens 1,5	2,57	2,38	2,12	1,97
Rentabiliteit	ondergrens 0%; bovengrens 5%	1,7%	0,1%	-2,0%	-4,2%
Kapitalisatiefactor	bovengrens: 60%	41,2%	40,1%	39,6%	36,8%
Weerstandsvermogen	geen richtlijn beschikbaar	26,3%	27,2%	25,9%	22,0%

Risicobeheersings- en controlesysteem

Teneinde de doelstellingen van de rechtspersoon ook op middellange en lange termijn te waarborgen, wordt gewerkt aan de opzet van een risico-analyse-systeem. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het risicomangementmodel van de PO-Raad: "Risico's in beeld. In dit systeem worden de aanwezig geachte risico's in kaart gebracht. Er vindt een inschatting plaats van de kans dat een risico zich zal voordoen, en de grootte van de gevolgen. Per item wordt vervolgens aangegeven op welke wijze het risico kan worden beheerst.

Op basis van de uitgevoerde risico-analyse kan worden geconcludeerd dat er geen urgente risico's zijn. Het grootste deel van de geformuleerde risico's zit in de categorie "laag". Alle geformuleerde risico's in de categorie "middelgroot" zijn over het algemeen adequaat afgedekt. Het bestuur onderkent onder andere de volgende risico's:

- Leerlingdaling met als mogelijk gevolg het verliezen van het vierde brin-nummer
- Risico's op het gebied van huisvesting / gemeentelijk huisvestingsplan
- Risico's met betrekking tot personeel
- Risico's met betrekking tot de steunstichting

Treasuryverslag

Het bestuur van de stichting onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Het bestuur wenst haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten. Dit beleid is vastgelegd in het treasurystatuut, welk document per 1 oktober 2016 is aangepast aan de geldende ministeriële richtlijnen.

In het treasurystatuut wordt bepaald dat er voldoende liquide middelen moeten worden aangehouden om de volgende betalingen per direct te kunnen verrichten:

1. het verschil tussen de huidige schulden en vorderingen op korte termijn;
2. 2/12 deel van de jaarlijkse niet-personele kosten volgens de meest recente jaarrekening;
3. 1/12 deel van de jaarlijkse personele kosten volgens de meest recente jaarrekening;
4. eventueel extra te verwachten uitgaven, welke goedgekeurd zijn door het bestuur.

Het resterende saldo wordt op langlopende spaarrekeningen, deposito's, obligaties en staatsleningen ingelegd, om een zo hoog mogelijk rendement te behalen. Hierbij wordt alleen ondergebracht bij partijen die minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingbureau's Moody's, Standard and Poor's en Fitch. De financiële onderneming dient gevestigd te zijn in een lidstaat van de Europese Unie.

De treasury-activiteiten van het boekjaar 2016 waren zeer beperkt. Als gevolg van de aanhoudend lage rentestand, en onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen, zijn de (overtollige) liquide middelen nagenoeg geheel ondergebracht op spaarrekeningen.

De treasury-positie was aan het eind van het verslagjaar als volgt (met vergelijking voorafgaand jaar):

Rekening	saldo 31-12-		aflossing
	2015	2016	
Shell obligatie 4 3/8%	25.366	25.366	2018
ABN AMRO 55.80.14.453 betaalrekening	264.349	538.637	n.v.t.
ABN-AMRO 59.74.34.220	163.200	163.663	n.v.t.
ABN-AMRO 59.74.34.190	274.239	275.883	n.v.t.
Postbank 92.79.642 Engelenburg	4.144	6.168	n.v.t.
RABobank 36.51.16.343 Rehoboth	8.952	2.637	n.v.t.
ING Engelenburg NL42INGB 0009 2796 42	28.634	28.591	n.v.t.
ING Rehoboth 44.84.691	11.623	17.331	n.v.t.
ING NL13INGB008167477 Beatrix	4.967	2.981	n.v.t.
Rabo Patrimonium 36.51.16.335	29.549	30.137	n.v.t.
ING Patrimonium 92.76.293	8.878	12.021	n.v.t.
ING Patrimonium 92.76.293 (kapitaalrekening)	2.037	2.048	n.v.t.
ING Beatrix 45.08.955	450	437	n.v.t.
ING Beatrix NL13INGB00 8167477 (spaarrekening)	18.090	17.148	n.v.t.
ING Rehoboth NL25 INGB 0006 4387 21 - overblijf	14.396	17.683	n.v.t.
ING De Bron NL39INGB 0006 8827 29	2.700	3.041	n.v.t.
	861.575	1.143.771	

De effecten zijn ondergebracht in portefeuille die tot en met einde verslagjaar bij de ABN-AMRO-bank werd aangehouden.

De belangrijkste bankrekening van de stichting is de betaalrekening bij de ABN-AMRO bank. Tevens worden aldaar nog twee deposito's aangehouden. De overige bankrekening kunnen worden aangemerkt als schoolrekeningen. Het beheer daarvan berust bij de respectievelijke schooldirecties.

De stichting heeft behoudens het bovenstaande geen beleggingen, (uitstaande) leningen of derivaten.

Jaarrekening

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAAT

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderinggrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

De SHS kent de volgende verbonden partijen:

Samenwerkingsverband Veenendaal

Het samenwerkingsverband heeft WSNS-middelen betaald aan Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs te Veenendaal. De aard van de verbondenheid betreft het door de schoolbesturen gezamenlijk vormgeven aan een stelsel waarbij sprake is van flexibele inrichting van de speciale onderwijszorg, waarin besturen en scholen in Veenendaal in staat zijn om aan hun zorgplicht te voldoen.

Stichting Bevordering Hervormd Onderwijs (SBHO)

De SBHO stelt zich ten doel de bevordering van het christelijk onderwijs in Veenendaal. In het verslagjaar zijn geen gelden van de SBHO ontvangen.

SHS Facilitair BV; betreft storting van beginkapitaal van de BV in 2009

De verbondenheid beperkt zich tot storting van beginkapitaal en is van te verwaarlozen belang, waardoor er van consolidatie geen sprake is. SHS Facilitair BV verzorgt schoonmaak- werkzaamheden ten behoeve van de stichting.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Activagroep	Termijn in jaren
Gebouwen en terreinen	20
Inventaris en apparatuur	20
Digiborden	8
ICT-apparatuur	4
Kantoormeubilair	20
Schoolmeubilair	20
Schoolinventaris	5
Leermiddelen	8

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, kan men ervan uitgaan dat er invloed van betekenis is.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden de onder financiële vaste activa opgenomen effecten die:

- geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille; en
- niet tot einde looptijd worden aangehouden;

gewaardeerd tegen reële waarde. Waardevermeerderingen van deze effecten worden rechtstreeks verwerkt in de herwaarderingsreserve. Op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt, wordt de cumulatieve waardevermeerdering in het eigen vermogen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien van een individueel effect de reële waarde onder de (geamortiseerde) kostprijs komt, wordt de waardevermindering verwerkt ten laste van de staat van baten en lasten. Voor rentedragende financiële activa vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve rentemethode.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Gekochte, rentedragende effecten die tot het einde van de looptijd worden aangehouden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na de eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de staat van baten en lasten worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde of door opname in de effectieve rente (in geval van een rentedragend actief) worden de transactiekosten in de staat van baten en lasten verwerkt.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Voor de waardering- en resultaatbepalingsgrondslagen van effecten wordt verwezen naar de toelichting op de effecten c.q. financiële vaste activa. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Vorzieningen

Algemeen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreffen met name de voorziening voor groot onderhoud. Deze wordt opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2015

(na verwerkig resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
1.2	Materiële vaste activa				
1.2.1	Gebouwen en terreinen	126.557		137.308	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	701.670		721.033	
1.2.3.1	Andere vaste bedrijfsmiddelen	239.770		270.316	
			1.067.997		1.128.657
1.3	Financiële vaste activa				
1.3.2	Andere deelnemingen	18.000		18.000	
1.3.6	Overige effecten	25.366		25.366	
			43.366		43.366
	TOTAAL VASTE ACTIVA		1.111.363		1.172.023
VLOTTENDE ACTIVA					
1.5	Vorderingen				
1.5.2	Te vorderen ministerie van OCW	264.918		268.669	
1.5.7	Overige vorderingen	89.185		134.927	
1.5.8	Overlopende activa	15.641		8.994	
			369.744		412.590
1.7	Liquide middelen		1.118.405		836.209
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		1.488.149		1.248.799
	TOTAAL ACTIVA		2.599.512		2.420.822
2 Passiva					
VERMOGEN					
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	1.578.898		1.476.528	
			1.578.898		1.476.528
2.2	Voorzieningen				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	86.954		76.101	
2.2.3	Overige voorzieningen	355.058		333.603	
			442.012		409.704
2.4	Kortlopende schulden				
2.4.3	Crediteuren	85.122		96.717	
2.4.7	Belastingen en sociale verzekeringen	231.213		225.239	
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	51.401		51.218	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	48.306		5.425	
2.4.10	Overlopende passiva	162.559		155.991	
			578.601		534.590
	TOTAAL PASSIVA		2.599.512		2.420.822

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS 2015

	2016		begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	5.712.951		5.433.967		5.580.230	
Overige overheidsbijdragen en subsidies	10.302		-		31.869	
3.5 Overige baten	271.913		209.133		242.069	
TOTAAL BATEN		5.995.166		5.643.100		5.854.168
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	4.833.867		4.647.372		4.767.986	
4.2 Afschrijvingen	185.894		186.322		174.016	
4.3 Huisvestingslasten	381.659		340.420		467.270	
4.4 Overige lasten	492.980		462.445		479.281	
TOTAAL LASTEN		5.894.400		5.636.559		5.888.553
SALDO BATEN EN LASTEN		100.766		6.541		34.385-
5 Financiële baten en lasten		1.605		5.000		3.423
NETTO RESULTAAT		102.371		11.541		30.962-

KASSTROOMOVERZICHT 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS 2015

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		100.766		34.385-
Aanpassingen voor:				
- koersresultaat effecten	-		75-	
- afschrijvingen	185.894		174.016	
- mutaties voorzieningen	32.308		164.436	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	42.847		22.447-	
- vlottende middelen				
- kortlopende schulden	44.011		603	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		305.060		316.533
Ontvangen interest	1.605		3.498	
Betaalde interest	-		-	
		<u>1.605</u>		<u>3.498</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		407.431		285.646
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	125.235-		122.355-	
Investerings in financiële vaste activa	-		50.075	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>125.235-</u>		<u>72.280-</u>
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Mutatie liquide middelen		<u>282.196</u>		<u>213.366</u>
Liquide middelen begin boekjaar		836.209		622.843
Mutatie liquide middelen		282.196		213.366
Liquide middelen einde boekjaar		<u>1.118.405</u>		<u>836.209</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

Schoolgebouw(en)

De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de gemeente Veenendaal.

Voor een overzicht van de onder het bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

De investeringen in materiële vaste activa zijn als volgt opgebouwd c.q. onderverdeeld:

	gebouwen en terreinen	inventaris en apparatuur	andere vaste bedrijfs- middelen	totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Aanschaffingen t/m 2015	215.986	1.976.204	871.306	3.063.496
Afschrijvingen t/m 2015	78.678-	1.255.171-	600.990-	1.934.839-
Boekwaarde 1-1-2016	137.308	721.033	270.316	1.128.657
Bij: investeringen boekjaar	-	12.842	112.392	125.234
Af: afschrijvingen boekjaar	10.751	32.205	142.938	185.894
Boekwaarde 31-12-2016	126.557	701.670	239.770	1.067.997
Aanschaffingen t/m 2016	215.986	1.989.046	983.698	3.188.730
Cum afschr. t/m 2016	89.429-	1.287.376-	743.928-	2.120.733-
Boekwaarde 31-12-2016	126.557	701.670	239.770	1.067.997

onder de post "andere vaste bedrijfsmiddelen" valt het Onderwijs Leer Pakket (OLP). De post inventaris en apparatuur omvat alle overige schoolbenodigdheden, waaronder meubilair en hard- en software.

1.3 Financiële vaste activa

1.3.2 Deelnemingen

	€
Deelnemingen per begin boekjaar	18.000
Deelnemingen per einde boekjaar	18.000

De deelname betreft een 100% belang in SHS Facilitair B.V., gevestigd te Veenendaal.

De intrinsieke waarde van de deelneming bedroeg volgens de concept jaarrekening 2016 €

1.3.6 Overige effecten

	boek- waarde 01-01-2016	inves- teringen boekjaar	desinves- teringen boekjaar	koers- resultaat boekjaar	boek- waarde 31-12-2016
	€	€	€	€	€
1.3.6.2 Obligaties	25.366	-	-	-	25.366
Shell 4,38% 2018	25.366	-	-	-	25.366

De marktwaarde van de obligaties bedroeg per 31 december 2016: € 26.550

1.5	Vorderingen	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
		€	€	€	€
1.5.2	Te vorderen ministerie van OCW	<u>264.918</u>		<u>268.669</u>	
			<u>264.918</u>		<u>268.669</u>
	Te vorderen op basis van reeds afgegeven beschikkingen	2.912.881			
	Te beschouwen als vooruitontvangen bedragen	<u>2.647.963-</u>			
	Samenwerkingsverband: nog niet ontvangen termijnen	102.891			
	Transitorisch deel	<u>103.312-</u>			
			422-		
1.5.7	Overige vorderingen				
	Debiteuren	21.163		36.796	
	Vervangingsfonds	25.340		27.423	
	Gemeente Veenendaal	22.352		57.009	
	Fietsplan			1.082	
	Rente	680		1.182	
	Waarborgsommen	19.650		13.200	
	Overige vorderingen			9.668	
			<u>89.185</u>		<u>146.360</u>
1.5.8	Overlopende activa				
	Vooruitbetaalde kosten	<u>15.641</u>		<u>8.994</u>	
			<u>15.641</u>		<u>8.994</u>
1.7	Liquide middelen	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
		€	€	€	€
1.7.1	Kasmiddelen				
1.7.2	Tegoeden op bank- en giro-rekeningen	678.859		398.770	
1.7.3	Deposito's	<u>439.546</u>		<u>437.439</u>	
			<u>1.118.405</u>		<u>836.209</u>

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Algemene reserve

	stand 01-2016	01- resultaat 2016	overige mutaties	stand 31-12-2016
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.476.528	102.371	-	1.578.899
Totaal algemene reserves	1.476.528	102.371	-	1.578.899

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

	stand 01-01-2016	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	stand 31-12-2016	kortlopend deel < 1 jr	langlopend deel > 1 jr
	€	€	€	€	€	€
2.2.1.5 Voorziening jubilea	76.101	10.853	-	86.954	11.657	75.297
Totaal personeelsvoorzieningen	76.101	10.853	-	86.954	11.657	75.297

2.2.3 Overige voorzieningen

	stand 01-01-2016	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	stand 31-12-2016	kortlopend deel < 1 jr	langlopend deel > 1 jr
	€	€	€	€	€	€
2.2.3.1 Voorziening onderhoud	333.603	56.749	35.293	355.058	158.664	196.394
Totaal overige voorzieningen	333.603	56.749	35.293	355.058	158.664	196.394

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
2.4.3 Crediteuren				
2.4.3 Crediteuren	85.122		96.717	
Totaal crediteuren		85.122		96.717
2.4.7 Belastingen en sociale verzekeringen				
2.4.7.1 Loonheffing en premies sociale verzekeringen	231.213		225.239	
		231.213		225.239
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen				
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen	51.401		51.218	
		51.401		51.218

2.4.9	Overige kortlopende schulden	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
		€	€	€	€
	Netto salarissen	832		925	
	Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei	422			
	Vooruitontvangen bijdrage SBHO	6.668		-	
	Overige vooruitontvangen bedragen	2.588			
	Overige schulden	<u>37.796</u>		<u>4.500</u>	
2.4.9.8	Totaal overige kortlopende schulden		<u><u>48.306</u></u>		<u><u>5.425</u></u>
2.4.10	Overlopende passiva				
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	<u>162.558</u>		<u>155.991</u>	
			<u><u>162.558</u></u>		<u><u>155.991</u></u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Leverancier / artikel	Periode		looptijd in maanden	bedrag per kwartaal
	van	t / m		
ISO-groep te Haaften	1-9-2015	1-9-2021	72	€ 4.497
7x Kyocera TA-5551CI kopieermachine				

In de cao PO is in artikel 8A.1 is in het kader van de duurzame inzetbaarheid de mogelijkheid opgenomen om met ingang van 1 oktober 2014 uren op te sparen. Voor de gespaarde uren dient, indien deze in uren of in geld opgenomen zullen worden, een voorziening gevormd te worden. Hiertoe dienen tussen werknemer en werkgever individuele afspraken gemaakt te worden. Er zijn dienaangaande nog geen afspraken gemaakt.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen	2016		begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	5.411.216		5.278.720		5.417.524	
3.1.2 Overige subsidies OCW						
3.1.3 Af: inkomstenoverdrachten						
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen SVW	301.735		155.247		162.706	
Totaal rijksbijdragen	5.712.951		5.433.967		5.580.230	
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	2016		begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	2.427		-		13.135	
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	7.875				18.734	
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	10.302		-		31.869	
3.5 Overige baten	2016		begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.5.1 Verhuur	18.437		9.133		15.797	
3.5.2 Detachering personeel	39.781				7.994	
Bijdrage SBHO	204.763		200.000		186000	
Overige opbrengsten	8.932				32.278	
Totaal overige baten	271.913		209.133		242.069	
Totaal baten	5.995.166		5.643.100		5.854.168	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	3.762.153				3.649.009	
4.1.1.2	Sociale lasten	506.352				473.690	
4.1.1.3	Pensioenpremies	437.913				447.899	
4.1.2.3	Reiskosten woon-werk	7.754				7.924	
4.1.2.3	Premie vervangingsfonds	202.643				191.498	
4.1.2.3	Premie participatiefonds	119.391				145.389	
	Totaal lonen en salarissen		5.036.206		4.516.722		4.915.409
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	16.055				8.191	
4.1.2.3	Overige personeelskosten	135.973		130.650		143.151	
			152.028		130.650		151.342
4.1.3	Af: uitkeringen		354.367-		-		298.765-
			<u>4.833.867</u>		<u>4.647.372</u>		<u>4.767.986</u>

Specificatie overige personeelskosten

Vergoedingen & toelagen pers.			-		984
Onkostenvergoedingen	3.793		4.100		5.382
(Na)scholingskosten	57.985		62.500		76.193
Dienstreizen	1.991		2.300		1.084
Verlofdagen eigen rekening			33.000		
Begeleiding personeel en arbo	28.533		18.000		36.251
Kosten werving en selectie	168				1.356
Overige personeelgerel. kosten	43.503		10.750		21.901
		<u>135.973</u>		<u>130.650</u>	<u>143.151</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2016 waren er gemiddeld 78,94 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2014: 78,85; 2013: 78,35; 2012: 81,5; 2011: 83). Hiervan zijn er 0 werkzaam het buitenland.
nb: aantallen zijn inclusief vervangingsdienstverbanden

4.2	Afschrijvingen	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	10.751		10.606		10.427	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	32.205		32.289		31.889	
4.2.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	142.938		143.427		131.701	
	Totaal afschrijvingen		<u>185.894</u>		<u>186.322</u>		<u>174.017</u>

4.3	Huisvestingslasten	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
	Dot. voorz. onderhoud gebouwen	56.749		50.000		179.645	
	Klein onderhoud gebouwen	52.901		29.500		42.826	
	Tuinonderhoud	4.497		4.570		5.800	
	Schoonmaakkosten	6.870		5.900		6.613	
	Schoonmaakbedrijf	135.218		130.400		131.838	
	Afvalverwijdering	5.077		5.600		5.326	
	Beveiliging	7.752		7.500		6.291	
	Energie	74.145		76.000		80.602	
	Water	2.267		3.850		2.597	
	Publiekrechtelijke heffingen	5.816		5.400		2.862	
	Huur en medegebruik	28.674		20.200		1.200	
	Overige huisvestingslasten	1.693		1.500		1.669	
			<u>381.659</u>		<u>340.420</u>		<u>467.269</u>

4.4	Overige lasten	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
	Contributies en abonnementen	16.355		16.900		16.062	
	Repro & drukwerk	31.197		51.500		60.426	
	Portokosten	904		925		867	
	Kantoorbenodigdheden	1.476		950		886	
	Telecommunicatie	5.882		6.500		5.403	
	Advertentiekosten	341		1.000			
	Vergaderkosten	342		1.500		537	
	Kosten medezeggenschap	866		4.325		779	
	Representatiekosten	818		2.850		1.157	
	Accountantskosten	10.260		7.500		4.592	
	Juridische dienstverlening	9.583		-		330	
	Diensten derden	969		-		787	
	Verzekeringen	953		2.800		2.316	
	Kosten Public Relations	45.998		1.200			
	Bankkosten	678		1.500		1.089	
	Administratiekosten	<u>148.040</u>		<u>145.000</u>		<u>145.214</u>	
4.4.1	Administratie en beheerslasten		274.662		244.450		240.445
	Bibliotheek & documentatiecentrum	4.496		2.200		3.716	
	Kosten ICT	69.259		54.650		69.950	
	Aanschaf kleine inventaris	6.167		5.875		2.145	
	Verbruiksmateriaal	<u>98.564</u>		<u>85.370</u>		<u>97.847</u>	
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen		178.486		148.095		173.658
	Toetsen & Testen	3.891		8.000		4.835	
	Culturele vorming	4.252		3.450		2.184	
	Kosten bijzondere activiteiten	16.964		20.400		21.723	
	Overige goederen en diensten	495		11.050		2.035	
	Leerlingbegeleiding	<u>14.230</u>		<u>27.000</u>		<u>34.401</u>	
4.4.4	Overige lasten		<u>39.832</u>		<u>69.900</u>		<u>65.178</u>
	Totaal overige lasten		<u><u>492.980</u></u>		<u><u>462.445</u></u>		<u><u>479.281</u></u>

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat geboekt: € 10.260.

4.4.1	Accountantskosten	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
		<u>10.260</u>		<u>7.500</u>		<u>4.592</u>	
			<u>10.260</u>		<u>7.500</u>		<u>4.592</u>

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal lasten		<u><u>5.894.400</u></u>		<u><u>5.636.559</u></u>		<u><u>5.888.553</u></u>
Saldo baten en lasten		<u><u>100.766</u></u>		<u><u>6.541</u></u>		<u><u>34.385-</u></u>

5	Financiële baten en lasten	2016		begroting 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
5.1	Rentebaten	1.605		16.000		3.498	
	Waardeveranderingen financiële						
5.3	vaste activa en effecten			-		75-	
5.4	Overige opbr.fin.vaste activa	-				-	
5.5	Rentelasten	-		1.700-		-	
	Totaal financiële baten en lasten	1.605		14.300		3.423	
	Netto resultaat	102.371		20.841		30.962-	

VERBONDEN PARTIJEN

	juridische vorm	statutaire zetel	code activiteiten	consolidatie ja / nee
Vereniging Federatief Samenwerkingsverband "Weer Samen Naar School" Veenendaal en omstreken	vereniging	Veenendaal	4	nee
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijn en Gelderse Vallei	vereniging	Ede	4	nee
Stichting Bevordering Hervormd Onderwijs	stichting	Veenendaal	4	nee
SHS Facilitair B.V.	BV	Veenendaal	4	nee

Code activiteiten: 1 - contractonderwijs; 2 - contractonderzoek; 3 - onroerende zaken; 4 - overige.

Vereniging WSNS Veenendaal

Doel is het door schoolbesturen gezamenlijk vormgeven aan een stelsel waarbij sprake is van flexibele inrichting van de speciaal-onderwijszorg, waardoor besturen en scholen in Veenendaal in staat zijn om aan hun zorgplicht te voldoen.

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijn en Gelderse Vallei

Het SWV passend onderwijs is ingericht in het kader van de landelijke beleidsoperatie passend onderwijs. Kernelementen in het passend onderwijs zijn de invoering van zorgplicht, de niet vrijblijvende samenwerking van besturen en budgetfinanciering.

Stichting Bevordering Hervormd Onderwijs

De stichting heeft als doel:

het beheren van vermogen, het doen van uitkeringen daaruit uitsluitend ten behoeve van het in stand houden en uitbreiden van basisonderwijs dat wordt gegeven op onderwijsinstellingen die uitgaan van en gesticht zijn door de Algemene Kerkenraad der Hervormde Gemeente (G.G.) van Veenendaal en het verlenen van materiele ondersteuning aan het bestuur van de Stichting SHS bij de uitoefening van haar taak om scholen voor het basisonderwijs op te richten en in stand te houden.

SHS Facilitair B.V.

De vennootschap heeft als doel:

Het verrichten van schoonmaakwerkzaamheden en/of overige facilitaire werkzaamheden ten behoeve van voornoemde stichting : Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs en eventuele andere met de stichting contractueel of vennootschappelijk verbonden partijen;

het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm dan ook;

het verstrekken en aangaan van geldleningen, het beheren van en het beschikken over registergoederen en het stellen van zekerheden, ook voor schulden van anderen;

het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De transacties tussen de instelling en de met haar verbonden partijen zijn als volgt:

Verbonden partij	Transactie	2016	2015
SHS Facilitair B.V.	facilitaire dienstverlening	€ 135.218	€ 131.838

De verbondenheid beperkt zich tot de storting van het aandelenkapitaal, en is van te verwaarlozen belang, waardoor er van consolidatieplicht geen sprake is. Het bestuur SHS Facilitair B.V. komt overeen met het bestuur van de SHS. Voor de omzetbelasting bestaat er een fiscale eenheid tussen de SHS en SHS facilitair B.V.

Ondertekening

Veenendaal, ...2017

Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs

Bestuur,

Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs

Vestigingsadres: Vondellaan 4, 3906 EA Veenendaal

Adres feitelijke activiteiten

- De Fuikenweide 1, 3901 KD Veenendaal
- Spiesheem 54, 3907 NJ Veenendaal
- Koninginnelaan 46, 3905 GJ Veenendaal
- PWA-Park 602, 3905 DR Veenendaal
- Patrimoniumlaan 1, 3904 AA Veenendaal
- Willem Dreeshof 2, 3904 EL Veenendaal

OVERIGE GEGEVENS

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

(Voorstel) bestemming van het resultaat

	Resultaat 2016		
	€	€	€
Resultaat volgens staat van baten en lasten			102.371
2.1.1 Toevoeging aan algemene reserve			<u>102.371</u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden vermeld.

BIJLAGEN

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs

Adres administratie Vondellaan 4, 3906 EA Veenendaal

Correspondentieadres Postbus 1109, 3900 BC Veenendaal
Telefoon 0318-543210
E-mailadres servicebureau@shsveenendaal.nl

internetsite: www.shsveenendaal.nl

bestuursnummer: 70085

contactpersoon: Dhr M. Mulder
telefoon 0318-820561
e-mail-adres marcoalina@kpnmail.nl

BRIN-nummers

13CY	Engelenburgschool
13IH	Rehobothschool
13NI	Beatrixschool
13RU	Patrimoniumschool

NB: baten c.q. positieve saldi worden weergegeven met een -teken

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015
1300 bovensch.	Baten	3000 Rijksbijdrage - Personeel			
		3001 Personele bekostiging - groei	-19.785		-15.227
		3016 Overige subsidies OCW	-6.749		
		3600 Overige opbrengsten	-1.210		-2.276
		3650 Interne financiering / verrekening	-235.000	-235.000	-218.000
	Totaal Baten		-262.744	-235.000	-235.503
	Lasten	4000 Loonkosten personeel	123.522	24.602	121.051
		4001 Sociale lasten personeel	19.337		17.952
		4002 Pensioenlasten personeel	14.875		16.510
		4008 Onkostenvergoedingen	2.320	4.000	2.940
		4009 (Na)scholingskosten	1.800	8.000	12.251
		4010 Dienstreizen			30
		4011 Mutatie jubileumvoorziening	16.055		8.191
		4013 Reiskosten woon-werk	252		326
		4014 Premie vervangingsfonds	1.071		1.203
		4015 Premie participatiefonds	621		1.569
		4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	1.007	825	825
		4300 Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	6.749		
		4320 Publiekrechtelijke heffingen			-733
		4401 Contributies en abonnementen	1.120	3.000	90
		4402 Verbruiksmateriaal	287		40
		4405 Repro & drukwerk	1.253	1.500	1.484
		4407 Kantoorbenodigdheden			602
		4409 Advertentiekosten		1.000	
		4414 Vergaderkosten	342	1.500	537
		4415 Kosten medezeggenschap		2.500	
		4416 Representatiekosten	518	2.000	591
		4417 Accountantskosten	10.260	7.500	4.592
		4418 Juridische ondersteuning	1.820		
		4419 Diensten derden	969		787
		4421 Kosten Public Relations	45.454	1.000	
		4422 Bankkosten	678	1.500	1.089
		4425 Administratiekosten & Betalingsverschillen	148.051	145.000	145.154
		4440 Licentiekosten ICT	196		747
		4441 Klein onderhoud ICT	333		
		4481 Kosten bijzondere activiteiten	9.678	15.000	7.645
		4482 Jaarafsluiting	6.034		3.265
		4483 Feesten en jubilea		1.500	2.526
		4490 Overige goederen en diensten		10.000	
		4050 Overige personeelgerelateerde kosten	20.255	8.000	3.731
		4051 Overige personeelskosten - WKR	5.013		9.639
		4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-130.307		-108.149
	Totaal Lasten		309.562	238.427	256.484
	Financiële baten en lasten	5110 Rentebaten bankrekeningen	-511	-5.000	-2.404
		5115 Rente effecten	-1.094	0	-1.094
		5300 Koersresultaten			75
	Totaal Financiële baten en lasten		-1.605	-5.000	-3.423
Totaal 1300 bovensch.			45.213	-1.573	17.559

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015	
13CY Eng.b.	Baten	3000 Rijksbijdrage - Personeel	-523.613	-518.086	-495.334	
		3003 Rijksbijdrage - Materiële instandhouding	-123.122	-122.254	-102.805	
		3004 Mat.instandhouding - groei	-10.856			
		3010 Bijdrage impulsgebieden	-56.979	-56.652	-64.175	
		3012 Prestatiebox	-12.974	-10.097	-10.808	
		3014 LGF			-208	
		3015 Overige rijksbijdrage PAB	-91.650	-86.743	-79.696	
		3016 Overige subsidies OCW			-9.931	
		3018 Bijdrage samenwerkingsverband	-32.603	-11.246	-25.053	
		3550 Opbrengst huur en medegebruik	-9.812	-9.133	-15.797	
		3600 Overige opbrengsten	-2.397	0	6.117	
		3650 Interne financiering / verrekening	184.160	184.120	104.823	
		3006 Lerarenbeurs	-8.919		-4.596	
		3517 Gemeentelijke subsidies	-2.427		-942	
		3510 Opbrengst oud papier	-149			
		Totaal Baten		-691.341	-630.091	-698.405
		Lasten	4000 Loonkosten personeel	467.795	559.404	458.342
			4001 Sociale lasten personeel	63.585	0	59.731
			4002 Pensioenlasten personeel	53.963	0	56.925
			4007 Vergoedingen & toelagen personeel		0	108
			4008 Onkostenvergoedingen	528	100	727
			4009 (Na)scholingskosten	12.852	9.000	14.795
			4010 Dienstreizen	513	250	553
			4012 Personeelsactiviteiten	93	0	79
			4013 Reiskosten woon-werk	227	0	46
4014 Premie vervangingsfonds	25.542		0	24.091		
4015 Premie participatiefonds	15.130		0	18.343		
4016 Mutatie voorziening verlofdagen er			4.000			
4020 Begeleiding personeel & arbo	2.428		2.500	2.537		
4021 Kosten BGZ & Arbozorg	230		0			
4110 Afschrijvingskosten gebouwen & terreinen	2.095		2.095	2.072		
4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	6.898		6.712	6.992		
4118 Afschr. digiborden	2.216		2.216	1.844		
4136 Afschrijvingskosten schoolmeubilair	4.916		4.916	4.798		
4139 Afschrijvingskosten leermiddelen	6.172		6.850	6.694		
4300 Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	3.886		3.886	16.931		
4301 Klein onderhoud gebouwen	6.979		2.500	5.633		
4302 Tuinonderhoud	570		500	770		
4303 Schoonmaakkosten	536		800	915		
4304 Schoonmaakbedrijf	17.234		16.400	16.094		
4305 Afvalverwijdering	665		500	578		
4307 Beveiliging	1.029	1.500	969			
4310 Energie	12.161	12.000	13.304			
4312 Water	461	550	229			
4320 Publiekrechtelijke heffingen	999	600	414			
4340 Abonnementen en contracten mbt huisvesting	215	0	211			
4401 Contributies en abonnementen	-314	2.000	2.209			
4402 Verbruiksmateriaal	10.791	7.000	13.432			
4403 Bibliotheek & documentatiecentrum	717	350	199			
4404 Lectuur & tijdschriften	53	0				
4405 Repro & drukwerk	3.829	5.500	6.233			
4406 Portokosten		25				
4407 Kantoorbenodigdheden	691	50				
4408 Telecommunicatie	1.347	1.100	1.148			
4415 Kosten medezeggenschap	20	175	20			
4416 Representatiekosten	16	200	151			
4418 Juridische ondersteuning	952	0				
4420 Verzekeringen	92	250	223			
4425 Administratiekosten & Betalingsverschillen	-11	0				
4440 Licentiekosten ICT	2.528	4.000	3.933			
4441 Klein onderhoud ICT	2.350	250	303			
4442 Onderhoudscontracten ICT	1.844	2.200	5.464			
4460 Klein onderhoud meubilair		25	32			
4461 Aanschaf kleine inventaris	2.156	100	121			
4471 Toetsen & Testen	317	1.000	329			
4480 Culturele vorming	213	100				
4481 Kosten bijzondere activiteiten		150				
4482 Jaarafsluiting	212	0				
4483 Feesten en jubilea		2.000				
4490 Overige goederen en diensten		100				
4491 Leerlingbegeleiding	1.491	2.500	1.867			
4050 Overige personeelgerelateerde kosten	-616	500	344			
4051 Overige personeelskosten - WKR	1.231		800			
4090 Uitkeringen personeel	-30.730	0	-5.923			
4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-18.052	0	-51.674			
Totaal Lasten		691.043	666.854	693.932		
Totaal 13CY Eng.b.		-298	36.763	-4.473		

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015
13IH Rehoboth	Baten	3000 Rijksbijdrage - Personeel	-1.620.496	-1.608.480	-1.613.473
		3003 Rijksbijdrage - Materiële instandhouding	-343.747	-343.338	-334.183
		3004 Mat.instandhouding - groei	-11.175	0	
		3012 Prestatiebox	-52.456	-42.076	-46.717
		3015 Overige rijksbijdrage PAB	-247.989	-250.087	-231.812
		3016 Overige subsidies OCW		0	-56.375
		3018 Bijdrage samenwerkingsverband	-126.730	-70.602	-57.129
		3550 Opbrengst huur en medegebruik	-8.625		
		3600 Overige opbrengsten	-7.442	0	-12.301
		3650 Interne financiering / verrekening	107.821	107.821	98.519
		3006 Lerarenbeurs	-4.050		
		3517 Gemeentelijke subsidies		0	-5.936
		3519 Ontvangen bijdragen Bartimeüs / Kentalis		0	-9.619
	Totaal Baten		-2.314.890	-2.206.762	-2.269.027
	Lasten	4000 Loonkosten personeel	1.452.990	1.838.304	1.435.967
		4001 Sociale lasten personeel	193.753	0	188.903
		4002 Pensioenlasten personeel	170.441	0	180.356
		4008 Onkostenvergoedingen	585	0	1.355
		4009 (Na)scholingskosten	17.772	20.000	23.351
		4010 Dienstreizen	437	200	83
		4013 Reiskosten woon-werk	4.543	0	5.101
		4014 Premie vervangingsfonds	82.048	0	80.101
		4015 Premie participatiefonds	48.187	0	60.521
		4016 Mutatie voorziening verlofdagen er		14.000	
		4020 Begeleiding personeel & arbo	16.007	6.000	20.124
		4110 Afschrijvingskosten gebouwen & terreinen	7.485	7.467	7.294
		4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	30.239	22.825	22.014
		4118 Afschr. digiborden	15.127	17.190	15.127
		4136 Afschrijvingskosten schoolmeubilair	10.503	10.448	10.570
		4139 Afschrijvingskosten leermiddelen	25.726	26.109	27.206
		4300 Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	24.250	24.250	83.875
		4301 Klein onderhoud gebouwen	26.500	12.000	20.628
		4302 Tuinonderhoud	2.207	2.000	1.960
		4303 Schoonmaakkosten	2.556	2.000	2.379
		4304 Schoonmaakbedrijf	57.541	57.000	54.854
		4305 Afvalverwijdering	2.270	3.000	2.902
		4307 Beveiliging	1.873	2.000	1.562
		4310 Energie	30.485	30.000	28.951
		4312 Water	588	1.500	726
		4320 Publiekrechtelijke heffingen	2.286	2.500	1.332
		4330 Huur en medegebruik	1.200	1.200	1.200
		4340 Abonnementen en contracten mbt huisvesting	215		211
		4401 Contributies en abonnementen	6.449	6.000	7.280
		4402 Verbruiksmateriaal	33.318	30.000	38.653
		4403 Bibliotheek & documentatiecentrum	1.429	1.000	1.130
		4405 Repro & drukwerk	9.910	20.000	25.281
		4406 Portokosten	358	600	692
		4407 Kantoorbenodigdheden	209	500	250
		4408 Telecommunicatie	2.343	2.500	1.951
		4409 Advertentiekosten	341	0	
		4415 Kosten medezeggenschap	15	750	
		4416 Representatiekosten	62	0	71
		4418 Juridische ondersteuning	3.424	0	
		4420 Verzekeringen	431	1.200	1.049
		4421 Kosten Public Relations	545	0	
		4425 Administratiekosten & Betalingsverschillen		0	3
		4440 Licentiekosten ICT	15.725	15.000	12.394
		4441 Klein onderhoud ICT	10.875	6.400	9.099
		4442 Onderhoudscontracten ICT	2.047	0	3.819
		4460 Klein onderhoud meubilair	46	1.000	242
		4461 Aanschaf kleine inventaris	2.175	1.000	962
		4471 Toetsen & Testen	673	3.000	1.073
		4480 Culturele vorming	1.452	1.000	1.038
		4481 Kosten bijzondere activiteiten	95	1.500	995
		4482 Jaarafsluiting	945	0	2.704
		4483 Feesten en jubilea	0	0	1.830
		4485 Kantinekosten	493	0	
		4486 Huishoudelijke kosten		0	1.980
		4490 Overige goederen en diensten		200	
		4491 Leerlingbegeleiding	5.496	12.000	14.641
		4023 Kosten werving & selectie	168	0	
		4050 Overige personeelgerelateerde kosten	1.050	1.500	531
		4051 Overige personeelskosten - WKR	7.353		2.187
		4090 Uitkeringen personeel	-13.902	0	-33.500
		4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-48.057	0	-32.409
	Totaal Lasten		2.273.280	2.205.143	2.342.597
Totaal 13IH			-41.610	-1.619	73.570

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015
13NI Beatrix	Baten	3000 Rijksbijdrage - Personeel	-520.170	-514.581	-573.438
		3003 Rijksbijdrage - Materiële instandhouding	-115.235	-114.267	-125.061
		3012 Prestatiebox	-15.091	-12.300	-16.276
		3014 LGF			-728
		3015 Overige rijksbijdrage PAB	-94.355	-93.590	-95.523
		3016 Overige subsidies OCW			-16.844
		3018 Bijdrage samenwerkingsverband	-45.779	-20.638	-31.312
		3600 Overige opbrengsten	2.629		-12.296
		3650 Interne financiering / verrekening	28.933	28.933	30.490
		3517 Gemeentelijke subsidies			-1.837
		3519 Ontvangen bijdragen Bartimeüs / Kentalis	-1.750		-3.670
	Totaal Baten		-760.817	-726.443	-846.495
	Lasten	4000 Loonkosten personeel	505.381	660.726	525.311
		4001 Sociale lasten personeel	67.264		64.484
		4002 Pensioenlasten personeel	59.582		61.624
		4007 Vergoedingen & toelagen personeel	0		216
		4008 Onkostenvergoedingen	180		180
		4009 (Na)scholingskosten	4.298	5.000	2.348
		4013 Reiskosten woon-werk	761		952
		4014 Premie vervangingsfonds	29.225		27.370
		4015 Premie participatiefonds	16.887		20.553
		4016 Mutatie voorziening verlofdagen er		5.000	
		4020 Begeleiding personeel & arbo	125	2.500	314
		4110 Afschrijvingskosten gebouwen & terreinen	1.073	1.044	1.028
		4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	4.023	3.508	3.453
		4118 Afschr. digiborden	3.001	3.001	3.001
		4136 Afschrijvingskosten schoolmeubilair	2.103	2.099	1.987
		4139 Afschrijvingskosten leermiddelen	6.257	6.912	7.243
		4300 Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	6.507	6.507	27.844
		4301 Klein onderhoud gebouwen	4.950	3.000	5.228
		4302 Tuinonderhoud	570	570	770
		4303 Schoonmaakkosten	1.204	1.000	809
		4304 Schoonmaakbedrijf	23.593	22.000	22.009
		4305 Afvalverwijdering	633	600	624
		4307 Beveiliging	1.029	1.000	1.679
		4310 Energie	14.311	10.000	11.967
		4312 Water	369	550	406
		4320 Publiekrechtelijke heffingen	718	800	778
		4340 Abonnementen en contracten mbt huisvesting	215		211
		4401 Contributies en abonnementen	2.785	2.000	2.729
		4402 Verbruiksmateriaal	13.919	12.000	13.933
		4403 Bibliotheek & documentatiecentrum	133	100	786
		4405 Repro & drukwerk	4.176	5.000	7.903
		4406 Portokosten	51		
		4407 Kantoorbenodigdheden		50	
		4408 Telecommunicatie	465	900	481
		4415 Kosten medezeggenschap		150	298
		4416 Representatiekosten	179		
		4418 Juridische ondersteuning	919		
		4420 Verzekeringen	133	350	341
		4440 Licentiekosten ICT	3.803	5.000	4.650
		4441 Klein onderhoud ICT	2.529	2.300	6.652
		4442 Onderhoudscontracten ICT	1.744		1.129
		4460 Klein onderhoud meubilair	80	200	
		4461 Aanschaf kleine inventaris	497	500	91
		4471 Toetsen & Testen	1.624	1.000	2.136
		4480 Culturele vorming	148		
		4490 Overige goederen en diensten		100	
		4491 Leerlingbegeleiding	1.278	1.000	5.628
		4050 Overige personeelgerelateerde kosten	400		
		4051 Overige personeelskosten - WKR	349		2.827
		4090 Uitkeringen personeel			-3.123
		4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-16.001		-6.454
	Totaal Lasten		773.470	766.467	832.396
Totaal 13NI Beatrix			12.652	40.024	-14.099

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015		
13RU Patrim.	Baten	3000 Rijksbijdrage - Personeel	-1.078.030	-1.074.684	-1.050.040		
		3003 Rijksbijdrage - Materiële instandhouding	-230.529	-229.701	-240.093		
		3012 Prestatiebox	-34.629	-28.049	-31.285		
		3014 LGF		0	-832		
		3015 Overige rijksbijdrage PAB	-174.094	-173.735	-161.868		
		3016 Overige subsidies OCW		0	-33.494		
		3018 Bijdrage samenwerkingsverband	-80.351	-47.064	-46.035		
		3600 Overige opbrengsten	-4.755		-8.720		
		3650 Interne financiering / verrekening	68.273	68.273	68.030		
		3006 Lerarenbeurs	-14.521	0	-6.701		
		3517 Gemeentelijke subsidies		0	-4.099		
		3519 Ontvangen bijdragen Bartimeüs / Kentalis	-6.125		-5.445		
		3520 Detachering personeel	-39.781		-7.994		
		3510 Opbrengst oud papier	-31				
		Totaal Baten		-1.594.573	-1.484.960	-1.528.577	
		13RU Patrim.	Lasten	4000 Loonkosten personeel	950.642	1.138.400	924.478
				4001 Sociale lasten personeel	127.054		118.691
				4002 Pensioenlasten personeel	108.820		111.209
				4007 Vergoedingen & toelagen personeel	0		660
				4008 Onkostenvergoedingen	180		180
				4009 (Na)scholingskosten	10.497	16.000	15.407
				4010 Dienstreizen	448	350	
				4013 Reiskosten woon-werk	1.178		1.135
				4014 Premie vervangingsfonds	50.462		48.826
4015 Premie participatiefonds	30.105				37.447		
4016 Mutatie voorziening verlofdagen er				8.500			
4020 Begeleiding personeel & arbo	8.380			6.000	9.710		
4021 Kosten BGZ & Arbozorg	400						
4110 Afschrijvingskosten gebouwen & terreinen	98				34		
4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	7.644			10.938	4.868		
4118 Afschr. digiborden	8.359			8.459	7.489		
4136 Afschrijvingskosten schoolmeubilair	12.420			12.388	12.500		
4139 Afschrijvingskosten leermiddelen	13.662			14.339	13.898		
4300 Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	15.357			15.357	50.994		
4301 Klein onderhoud gebouwen	14.472			12.000	11.336		
4302 Tuinonderhoud	1.150			1.500	2.300		
4303 Schoonmaakkosten	2.474			2.100	2.409		
4304 Schoonmaakbedrijf	36.850			35.000	33.224		
4305 Afvalverwijdering	1.510			1.500	1.223		
4307 Beveiliging	3.822			3.000	2.081		
4310 Energie	17.188			24.000	26.380		
4312 Water	849			1.250	1.237		
4320 Publiekrechtelijke heffingen	1.813			1.500	1.071		
4340 Abonnementen en contracten mbt huisvesting	1.051			1.500	1.028		
4401 Contributies en abonnementen	5.104			3.800	3.693		
4402 Verbruiksmateriaal	25.913			27.500	25.738		
4403 Bibliotheek & documentatiecentrum	608			200	790		
4405 Repro & drukwerk	8.893			15.500	16.546		
4406 Portokosten	495			250	175		
4407 Kantoorbenodigdheden	337			250	24		
4408 Telecommunicatie	1.474			1.500	1.520		
4415 Kosten medezeggenschap	831			750	460		
4416 Representatiekosten	43			500	319		
4418 Juridische ondersteuning	2.168						
4420 Verzekeringen	298			1.000	703		
4425 Administratiekosten & Betalingsverschillen					58		
4440 Licentiekosten ICT	8.194			10.000	9.765		
4441 Klein onderhoud ICT	6.211			5.000	6.846		
4442 Onderhoudscontracten ICT	2.746			2.000	2.491		
4460 Klein onderhoud meubilair	176			1.000			
4461 Aanschaf kleine inventaris	885			1.000			
4471 Toetsen & Testen	354			1.500	957		
4480 Culturele vorming	2.295			2.000	1.048		
4481 Kosten bijzondere activiteiten				100			
4483 Feesten en jubilea			2.747				
4486 Huishoudelijke kosten		0	55				
4490 Overige goederen en diensten		450					
4491 Leerlingbegeleiding	5.006	10.000	12.092				
4023 Kosten werving & selectie			1.356				
4050 Overige personeelgerelateerde kosten	582	750					
4051 Overige personeelskosten - WKR	7.128		1.524				
4090 Uitkeringen personeel	-7.962		-13.835				
4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-60.909		-43.697				
Totaal Lasten		1.437.753	1.399.131	1.471.189			
Totaal 13RU Patrim.		-156.819	-85.829	-57.388			

KPL	Hoofdrubriek	Grootboek	Som van Realisatie 2016	Som van Begroting 2016	Realisatie 2015		
13CY00 De Bron	Baten	3018 Bijdrage samenwerkingsverband	-16.274	-5.697	-3.178		
		3600 Overige opbrengsten	-200.340	-200.000	-188.800		
		3650 Interne financiering / verrekening	-154.187	-154.147	-83.862		
		3517 Gemeentelijke subsidies			-321		
		Totaal Baten		-370.801	-359.844	-276.162	
13CY00 De Bron	Lasten	4000 Loonkosten personeel	261.823	295.286	183.860		
		4001 Sociale lasten personeel	35.360		23.929		
		4002 Pensioenlasten personeel	30.233		21.276		
		4009 (Na)scholingskosten	10.767	4.500	8.041		
		4010 Dienstreizen	594	1.500	418		
		4013 Reiskosten woon-werk	792		364		
		4014 Premie vervangingsfonds	14.295		9.908		
		4015 Premie participatiefonds	8.461		6.957		
		4016 Mutatie voorziening verlofdagen er		1.500			
		4020 Begeleiding personeel & arbo	963	1.000	3.566		
		4116 Afschrijvingskosten ICT-apparatuur	3.097	2.903	2.165		
		4118 Afschr. digiborden	2.040	2.290	2.032		
		4136 Afschrijvingskosten schoolmeubilair	2.263	2.438	2.034		
		4139 Afschrijvingskosten leermiddelen	7.468	8.350	6.850		
		4303 Schoonmaakkosten	100		100		
		4304 Schoonmaakbedrijf			5.658		
		4330 Huur en medegebruik	27.474	19.000			
		4340 Abonnementen en contracten mbt huisvesting			9		
		4401 Contributies en abonnementen	1.210	100	60		
		4402 Verbruiksmateriaal	14.336	8.870	6.051		
		4403 Bibliotheek & documentatiecentrum	1.557	550	813		
		4405 Repro & drukwerk	3.136	4.000	2.980		
		4406 Portokosten		50			
		4407 Kantoorbenodigdheden	239	100	9		
		4408 Telecommunicatie	253	500	303		
		4416 Representatiekosten		150	25		
		4418 Juridische ondersteuning	300		330		
		4421 Kosten Public Relations		200			
		4440 Licentiekosten ICT	2.584	1.500	1.039		
		4441 Klein onderhoud ICT	5.551	1.000	909		
		4442 Onderhoudscontracten ICT			711		
		4460 Klein onderhoud meubilair		50			
		4461 Aanschaf kleine inventaris	153	1.000	698		
		4471 Toetsen & Testen	922	1.500	340		
		4480 Culturele vorming	144	350	98		
		4481 Kosten bijzondere activiteiten		150	11		
		4490 Overige goederen en diensten		200			
		4491 Leerlingbegeleiding	958	1.500	173		
		4050 Overige personeelgerelateerde kosten	350		28		
		4051 Overige personeelskosten - WKR	315		212		
		4091 Uitkeringen vervangingsfonds	-28.447				
			Totaal Lasten		409.292	360.537	291.955
		Totaal 13CY00 De Bron			38.491	693	15.794
		Eindtotaal			-102.371	-11.541	30.962